

La pau

"La gran pau del món podrà néixer el dia que cada home senti dins seu la petita pau de la seva ànima."

Joaquim Amat-Piniella. *K.L. Reich*

Educar per la pau. Aquesta frase gairebé cèlebre, amb què segurament hi estem tots d'acord, amb un ampli consens social i fins i tot polític, com es concreta en el dia a dia? Difícil, molt difícil i... possible! Bàsicament ens cal estar en pau amb nosaltres mateixos, com a adults, per poder estar en pau amb el món, i llavors la transmetrem als infants.

Com ja hem anat dient, entenem l'educació en un context de vida. Eduquem en el què i el com vivim. Si pretenem que els nostres infants habitin el món d'una determinada manera, no cal que ens esforcem a educar-los així, esforcem-nos a viure-ho així.

Com es fa per viure en pau amb un mateix? Evidentment nosaltres no tenim resposta. Cadascú ha de buscar i trobar els seus propis recursos per aconseguir-ho, amb més o menys ajuda dels altres. El que sí que podem dir és que és una condició important en l'educador, sigui professional o no.

Ara volem fer una referència a la piràmide de Maslow basada en aquests cinc aspectes jerarquitats: necessitats fisiològiques, de seguretat, socials, autoestima i autorealització. Són necessitats que ens els primers anys de vida han de ser cobertes des de la família, heus aquí la gran responsabilitat. Més endavant, de mica en mica, el cercle es va ampliant a altres persones i el percentatge d'influència de la família disminueix, tot i que perdura sempre com a nucli central.

Les necessitats fisiològiques són a la base de la piràmide. A tall d'exemple: cal ser alimentats correctament, cosa que no és sinònim d'abundantment. Descansar adequadament significa poder anar a dormir a una hora prudent i amb un estat d'ànim tranquil; no hi ajuda el bombardeig d'imatges al qual estan sotmesos alguns nens i nenes. Descansar també vol dir disposar de temps per "no fer res". Cuidar la salut significa no medicar innecessàriament...

Necessitats de seguretat. Els adults hem de resoldre les nostres diferències familiars al marge dels nens, preservant la seva seguretat en detriment, si cal, de la nostra tranquil·litat. Tots estem vivint en uns temps plens d'incerteses a nivell de la vida en parella, del treball, de l'habitatge... i, justament per això, cal tenir-ho més present de cara als infants.

El tercer nivell s'ocupa de les necessitats socials. Tot el que hem dit anteriorment no farà la seva funció si no està embolcallat d'afecte.

Autoestima i autorealització són en uns nivells més elevats i es poden abordar quan els anteriors s'hagin acomplert.

Els infants sovint actuen com a termòmetre de la pau familiar. Algunes de les alteracions de conducta que veiem en els nens i les nenes no són res més que senyals d'alarma d'aquest entorn.

Sabem que eduquem per un món que no tenim, però disposem del potencial humà per construir-lo.